

Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű, az intézmények semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért

► **B**

A TANÁCS IRÁNYELVE

(1984. október 15.)

az élelmiszerekkel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő kerámiatárgyakra vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről

(84/500/EGK)

(HL L 277, 1984.10.20., o. 12)

Módosította:

	Hivatalos Lap		
	Szám	Oldal	Dátum
► M1 A Bizottság 2005/31/EK irányelve (2005. április 29.)	L 110	36	2005.4.30.

A TANÁCS IRÁNYELVE

(1984. október 15.)

az élelmiszerekkel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő kerámia- tárgyakra vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről

(84/500/EGK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK TANÁCSA,

tekintettel az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel az élelmiszerekkel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő anyagokra és tárgyakra vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1976. november 23-i 76/893/EGK tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ és különösen annak 3. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel a Közgyűlés véleményére ⁽²⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽³⁾,

mivel a 76/893/EGK irányelv 2. cikke előírja, hogy az anyagok és a tárgyak összetevői nem kerülhetnek az élelmiszerekbe olyan mennyiségben, ami veszélyeztetheti az emberi egészséget;

mivel ugyanezen irányelv 3. cikke előírja, hogy a Tanácsnak – a Szerződés 100. cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően – az anyagok és a tárgyak egyes csoportjaira alkalmazandó különleges rendelkezéseket irányelvek formájában kell elfogadnia (egyedi irányelvek);

mivel az élelmiszerekkel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő kerámiatárgyakra az emberi egészség védelme érdekében a legtöbb tagállamban kötelező rendelkezések vonatkoznak, amelyek meghatározzák a kivonható ólom- és kadmiummennyiségek határértékét;

mivel e rendelkezések tagállamonként eltérőek, és így akadályozzák a közös piac létrehozását és működését;

mivel ezek az akadályok leküzdhetők a kerámiatárgyak forgalomba hozatalának közösségi szintű egységes szabályozásával; mivel ezért össze kell hangolni az ilyen tárgyakra vonatkozó határértékeket, valamint mintavételi és vizsgálati módszereket;

mivel e cél eléréséhez a megfelelő eszköz egy egyedi irányelv a 76/893/EGK irányelv 3. cikke értelmében, amely irányelv általános rendelkezései erre az esetre is vonatkoznak;

mivel az irányelvben előírt, az egyes mintavételi és vizsgálati módszerek területén bekövetkező műszaki fejlődéshez történő igazodás olyan végrehajtási intézkedés, amelynek elfogadását az eljárások egyszerűsítése és meggyorsítása érdekében célszerű a Bizottságra bízni;

mivel minden olyan esetben, amikor a Tanács az élelmiszerekkel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő anyagokra és tárgyakra vonatkozó rendelkezések végrehajtására hatalmazza fel a Bizottságot, ki kell dolgozni egy eljárást, amely biztosítja a tagállamok és a Bizottság közötti szoros együttműködést az 1969. november 13-i tanácsi határozattal létrehozott Élelmiszerügyi Állandó Bizottságon belül,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

(1) Ez az irányelv a 76/893/EGK irányelv 3. cikke értelmében vett egyedi irányelv.

⁽¹⁾ HL L 340., 1976.12.9., 19. o.

⁽²⁾ HL C 95., 1975.4.28., 41. o.

⁽³⁾ HL C 263., 1975.11.17., 66. o.

▼B

(2) Ez az irányelv olyan kerámiatárgyak esetleges ólom- és kadmiumkibocsátására vonatkozik, amelyek kész állapotukban élelmiszerekkel rendeltetészerűen érintkezésbe kerülnek, vagy amelyek élelmiszerekkel érintkeznek, és e célra készültek.

(3) A „kerámiatárgy” meghatározás alatt az általában magas agyag- vagy szilikáttartalmú szerves anyagok keverékéből készült tárgyat kell érteni, amelyhez kisebb mennyiségben szerves anyagokat is hozzáadhattak. A tárgyat először megformálják, majd az így nyert alakját kiégetéssel véglegesítik. E tárgyak lehetnek mázasak, zománczottak és/vagy díszítettek.

2. cikk

(1) A kerámiatárgyakból távozó ólom és kadmium mennyisége nem haladhatja meg az alábbiakban megállapított határértékeket.

(2) A kerámiatárgyakból távozó ólom és kadmium mennyiségét az I. mellékletben meghatározott feltételek mellett elvégzett vizsgálatok segítségével a II. mellékletben szereplő vizsgálati módszer alkalmazásával kell meghatározni.

(3) Ha a kerámiatárgy egy kerámiafedéllel ellátott edény, az ólomra és/vagy kadmiumra vonatkozó – maximális – határérték (mg/dm² vagy mg/liter) az edényre vonatkozó határértéknek felel meg.

Az edényt és a fedél belső felületét azonos körülmények között, külön-külön kell megvizsgálni.

Az így kapott két ólom- és/vagy kadmiumkibocsátási értéket csak az edény felületéhez vagy térfogatához kell megfelelően viszonyítani.

(4) Egy kerámiatárgy akkor felel meg ezen irányelv követelményeinek, ha az I. és II. mellékletben megállapított feltételek mellett elvégzett vizsgálatok során a belőle kivont ólom és/vagy kadmium mennyisége nem haladja meg az alábbi határértékeket:

	<i>Pb</i>	<i>Cd</i>
– 1. kategória:		
Nem megtölthető tárgyak, valamint olyan megtölthető tárgyak, amelyek belső mélysége a legalsó ponttól a felső perem vízszintes síkjáig legfeljebb 25 mm	0,8 mg/dm ²	0,07 mg/dm ²
– 2. kategória:		
Az összes egyéb megtölthető tárgy	4,0 mg/l	0,3 mg/l
– 3. kategória:		
Főzőedények; három liternél nagyobb térfogatú csomagoló- és tárolóedények	1,5 mg/l	0,1 mg/l

(5) Ha azonban egy kerámiatárgy a fenti mennyiségeket legfeljebb 50 %-kal haladja meg, akkor úgy kell tekinteni, hogy a tárgy megfelel ezen irányelv követelményeinek, amennyiben legalább három másik ugyanolyan alakú, méretű, díszítésű és ugyanolyan mázzal bevont – az I. és a II. mellékletben megállapított feltételek mellett megvizsgált – tárgyból kivont ólom és/vagy kadmium átlagos mennyisége nem haladja meg a meghatározott határértékeket, és eközben egyik edény sem lépi túl e határértékeket 50 %-nál nagyobb mértékben.

▼ **M1***2a. cikk*

(1) Az élelmiszerekkel érintkezésbe még nem került kerámiatárgyakat piacra bocsátásuk különböző szakaszaiban – a kiskereskedelmet beleértve és azzal bezárólag – az 1935/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 16. cikkének megfelelően írásbeli nyilatkozattal kell ellátni.

Ezt a nyilatkozatot a gyártónak vagy a Közösségben székhellyel rendelkező eladónak kell kiállítania, és tartalmaznia kell az ezen irányelv III. mellékletében meghatározott információkat.

(2) A gyártónak vagy a Közösségbe importálónak az illetékes nemzeti hatóságok kérésére rendelkezésre kell bocsátania a megfelelő dokumentációt annak igazolására, hogy a kerámiatárgyak megfelelnek az ólom- és kadmiumkioldódás 2. cikkben rögzített határértékének. Ennek a dokumentációnak tartalmaznia kell az elvégzett vizsgálat eredményeit, a vizsgálat körülményeit, valamint a vizsgálatot elvégző laboratórium nevét és címét.

▼ **B***3. cikk*

A mellékletek – az I. melléklet 1. és 2. pontja kivételével – a tudományos és műszaki ismeretek fejlődése alapján történő módosításait a 76/893/EGK irányelv 10. cikkében megállapított eljárással összhangban kell elfogadni.

4. cikk

(1) Az ezen irányelvről szóló értesítést ⁽²⁾ követő három éven belül a Tanács a Szerződés 100. cikkében megállapított eljárással összhangban meghatározza:

- a) a kerámiatárgyak azon részeire vonatkozó korlátozásokat, amelyek a rendeltetészerű használat során a szájjal érintkeznek;
- b) az a) pontban meghatározott korlátozások betartásának ellenőrzésére irányuló módszereket.

(2) Ugyanezen időszak alatt, a toxikológiai és műszaki adatok alapján a Bizottság újból megvizsgálja a 2. cikkben megállapított határértékeket, azok csökkentésének a lehetőségét, valamint az I. mellékletben leírt vizsgálatban alkalmazott fényviszonyokat, és szükség szerint javaslatokat terjeszt a Tanács elé ezen irányelv módosítására.

5. cikk

(1) A tagállamok szükség esetén a következők szerint módosítják nemzeti jogszabályait annak érdekében, hogy ezen irányelv rendelkezéseinek megfeleljenek:

- ezen irányelvről szóló értesítést követő három évvel engedélyezik az ezen irányelv rendelkezéseinek megfelelő kerámiatárgyak forgalmazását,
- ezen irányelvről szóló értesítést követő öt évvel megtiltják az ennek az irányelvnek nem megfelelő kerámiatárgyak forgalomba hozatalát.

Minden ilyen módosításról haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

(2) Az (1) bekezdés sérelme nélkül a tagállamok megtilthatják vagy fenntarthatják a tilalmat az olyan kerámiatárgyak gyártására, amelyek nem felelnek meg az ezen irányelv rendelkezéseinek.

6. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

⁽¹⁾ HL L 338., 2004.11.13., 4. o.

⁽²⁾ Erről az irányelvről a tagállamokat 1984. október 17-én értesítették.

I. MELLÉKLET

AZ ÓLOM- ÉS KADMIMUMKIBOCSÁTÁS MEGHATÁROZÁSÁNAK
ALAPVETŐ SZABÁLYAI1. **Tesztfolyadék („modellanyag”)**

4 %-os (v/v) ecetsav frissen elkészített vizes oldata.

2. **Vizsgálati körülmények**

2.1. A vizsgálatokat 22 ± 2 °C hőmérsékleten végezzük, $24 \pm 0,5$ óra időtartamban.

2.2. Az ólomkibocsátás meghatározásakor a mintát megfelelő védőeszközzel fedjük le és helyezzük szokásos laboratóriumi fényviszonyok közé.

Amikor a kadmium-, vagy az ólom- és kadmiumkibocsátást akarjuk meghatározni, fedjük le a mintát, hogy a vizsgálandó felület teljes sötétségben maradjon.

3. **Feltöltés**3.1. *Feltölthető minták*

Töltsük fel a tárgyat 4 %-os (v/v) ecetsavoldattal a túlfolyás szintjétől legfeljebb 1 mm távolságra; a távolságot a minta felső peremétől kell mérni.

A lapos vagy enyhe lejtésű peremmel rendelkező mintákat úgy kell feltölteni, hogy a folyadék felszíne és a túlfolyási pont közötti távolság legfeljebb 6 mm legyen a lejtős perem mentén mérve.

3.2. *Nem feltölthető minták*

A minta az élelmiszerekkel rendeltetésszerűen érintkezésbe nem kerülő felületét először be kell fedni egy megfelelő védőréteggel, ami ellenáll a 4 %-os (v/v) ecetsavoldatnak. Ezt követően a mintát úgy merítsük be egy ismert mennyiségű ecetsavoldatot tartalmazó edénybe, hogy az élelmiszerekkel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő felületét teljesen befedje a próbaanyag.

4. **A felület meghatározása**

Az 1. kategóriába tartozó tárgyak felületének meg kell egyeznie a fenti 3. pontban rögzített feltöltési követelmények betartása következtében kialakuló szabad folyadék által képzett folyadékfelszín felületével.

▼ **M1***II. MELLÉKLET***VIZSGÁLATI MÓDSZEREK AZ ÓLOM- ÉS KADMIMUMKIOLDÓDÁS MEGHATÁROZÁSÁRA****1. Cél és alkalmazási terület**

A módszerrel meghatározható az egyedi ólom- és/vagy kadmiumkioldódás.

2. Alapelv

Az egyedi ólom- és/vagy kadmiumkioldódás meghatározását olyan műszeres vizsgálati módszerrel kell elvégezni, amely eleget tesz a 4. pontban megállapított teljesítményjellemzőknek.

3. Reagensok

- Ahol nincs külön megjelölve, minden reagensnek analitikai minőségűnek kell lennie.
- Víz alatt mindig desztillált vizet vagy ezzel megegyező minőségű vizet kell érteni.

3.1. 4 %-os (v/v) ecetsav vizes oldata.

40 ml jégecetet oldjunk fel vízben, majd öntsük fel 1 000 ml-re.

3.2. Törzsoldatok

Készítsünk 4 %-os ecetsavoldatban 1 000 mg/liter ólmot és legalább 500 mg/liter kadmiumot tartalmazó törzsoldatot a 3.1. pontban hivatkozottak szerint.

4. A műszeres vizsgálati módszer teljesítményjellemzői**4.1. Az ólomra és kadmiumra vonatkozó kimutathatósági határ legfeljebb:**

- 0,1 mg/liter ólom esetében,
- 0,01 mg/liter kadmium esetében.

A kimutathatósági határ az elem azon koncentrációja 4 %-os ecetsavoldatban a 3.1. pontban hivatkozottak szerint, ami a készülék háttérzajának kétszeresével egyenlő jelet ad.

4.2. Az ólomra és kadmiumra vonatkozó meghatározási határ legfeljebb:

- 0,2 mg/liter ólom esetében,
- 0,02 mg/liter kadmium esetében.

4.3. Visszanyerés. A 3.1. pontban hivatkozottak szerinti 4 %-os ecetsavoldathoz hozzáadott ólom és kadmium visszanyerésének a hozzáadott mennyiség 80–120 %-ának kell lennie.**4.4. Különleges intézkedések.** A használt műszeres vizsgálati módszernek mátrix- és spektrális interferenciáktól mentesnek kell lennie.**5. Módszer****5.1. A minta előkészítése**

A mintának tisztának, zsírtól és a vizsgálatot befolyásoló egyéb anyagoktól mentesnek kell lennie.

Mossuk le a mintát folyékony háztartási mosószerrel 40 °C körüli hőmérsékleten. Öblítsük le a mintát először csapvízzel, majd desztillált vízzel vagy ezzel azonos minőségű vízzel. Csburgassuk le és szárítsuk meg, hogy ne legyen foltos. Megtisztítás után ne érjünk a vizsgálandó felülethez.

5.2. Az ólom és/vagy kadmium meghatározása

- Az így előkészített mintát az I. mellékletben megállapított feltételek szerint vizsgáljuk meg.
- Az ólom és/vagy kadmium meghatározására szolgáló kísérleti oldat kivétele előtt az oldat mintatartalmát olyan megfelelő módszerrel homogenizáljuk, amellyel elkerüljük az oldatvesztéset és a vizsgálandó felület felhorzsolását.

▼ M1

- Végezzünk vakpróbát a mérési sorozatokhoz használt reagensekkel.
- Megfelelő körülmények között végezzük el az ólom- és/vagy kadmium-tartalom meghatározását.

▼ **M1***III. MELLÉKLET***MEGFELELŐSÉGI NYILATKOZAT**

A 2a. cikk (1) bekezdésében említett írott nyilatkozat a következőket tartalmazza:

1. a kész kerámiatárgyat gyártó vállalat és a Közösségbe importáló meghatározása és címe;
2. a kerámiatárgy meghatározása;
3. a nyilatkozat dátuma;
4. az igazolás arról, hogy a kerámiatárgy megfelel ezen irányelv és az 1935/2004/EK rendelet vonatkozó követelményeinek.

Az írásbeli nyilatkozatnak lehetővé kell tennie azoknak a tárgyaknak könnyű azonosítását, amelyekre kiállították, és meg kell újítani a nyilatkozatot, amennyiben a gyártásban történt alapvető változások az ólom- és kadmium-kioldódást is megváltoztatják.